

Omgaan met Drempelloze instroom

**Een handreiking 'Hoe om te gaan met
drempelloze instroom bij de
entreeopleiding'**

Titel	:	Handreiking omgaan met drempelloze instroom bij de entreeopleiding
Project/Werkgroep	:	Werkgroep drempelloze instroom btg Entree
Auteur(s)	:	Mirle Vrielink en Karin Lukassen
Illustraties	:	
MBO Raad	:	Houttuinlaan 6 Postbus 2051 3440 DB Woerden T: 0348 - 75 35 00 E: info@mboraad.nl I: www.mboraad.nl
Woerden	:	27 mei 2020
Versienummer	:	Versie 1.0

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Criteria	6
2.1	Student heeft een vast woon- of verblijfsadres	6
2.2	Student kan onderwijs in een groep volgen	6
2.3	De student brengt de veiligheid van de omgeving niet in het gedrang	6
2.4	Student heeft tenminste taalniveau A2	7
2.5	De student is in staat zich te ontwikkelen (richting een entree kwalificatie)	7
3	Vervolgstappen bij niet plaatsbare student	8
3.1	Procedure bij niet plaatsen	8
3.2	Vangnet inschakelen	8

1 Inleiding

De entreeopleiding is in principe drempelloos toegankelijk. Er wordt gesproken van drempelloos, omdat een student geen diploma hoeft te hebben om te worden toegelaten. Er moet echter wel aan andere eisen worden voldaan, namelijk dat de student niet meer leerplichtig is en niet voldoet aan de vooropleidingseisen van een mbo niveau 2 opleiding of hoger (artikel 8.1.1b WEB).

De drempelloze toegankelijkheid bij entree maakt het mogelijk dat elke jongere zonder opleiding toegang krijgt tot het mbo. In het kader van kansengelijkheid is dat een mooi streven. De entreeopleiding wil een stap extra zetten voor jongeren en (jong) volwassenen die iets extra's nodig hebben. Deze extra aandacht wil zij bieden in nauwe samenwerking met gemeenten, bedrijven, voorliggend onderwijs en (jeugd)instellingen. De ambitie om in het belang van de student een passende leerroute te bieden is beschreven in het Pamflet Entree-opleiding: Niemand aan de kant!

Naast de kansen die de drempelloze instroom biedt voor jongeren en (jong)volwassenen, brengt het in sommige gevallen ook ongewenste effecten met zich mee. Het komt voor dat jongeren te vroeg zonder diploma van het voorliggend onderwijs uitstromen en in entree willen of 'moeten' starten. Vaak niet in het belang van deze jongeren (maar bijvoorbeeld in het belang van het voorliggend onderwijs of onder druk van ouders). Een inspanning om bijvoorbeeld toch een vmbo diploma te halen op de leeftijd van 15/16/17 jaar biedt in veel gevallen een beter passend perspectief richting vervolg.

Daarnaast maakt drempelloze toegankelijkheid de adviezen vanuit het onderwijs (voorliggend onderwijs en mbo) zwakker. Wanneer het advies van voorliggend onderwijs en het advies vanuit de intake bij entree is dat entree niet de best passende opleiding is voor de kandidaat-student, kan dit advies op wettelijke gronden genegeerd worden. De druk van buitenaf kan groot zijn. Ouders willen bijvoorbeeld dat hun zoon of dochter een entreeopleiding gaat volgen (erkend diploma, status), terwijl de vooropleiding (Pro/ VSO) en entree geen passende route is voor de kandidaat-student.

Ook melden zich bij de entreeopleiding steeds meer jongeren en (jong)volwassenen aan met een grote ondersteuningsvraag die meer gericht is op zorg dan op onderwijs. Onderwijs is geen dagbesteding en ook geen zorginstelling. Het risico op uitval voor deze groep is te groot. De onderwijsteams kunnen en willen vanuit hun professie de zorg en ondersteuning die nodig is, niet geven. Entree wil voorkomen dat studenten met een negatief bindend studie advies uitgeschreven worden of uitvallen om andere redenen en de student (wederom) met een negatieve leerervaring van school gaat.

De doelgroep die zich aanmeldt bij entree kent sowieso al een grote spreiding in opleidingsbehoefte en ondersteuningsvraag. De Inspectie van het onderwijs geeft in haar themaonderzoek entreeopleidingen aan dat deze grote spreiding kan leiden tot handelingsverlegenheid bij de teams en minder adequate opleidingsroutes met mogelijke uitval van studenten tot gevolg.

Mbo-scholen maken in de praktijk onderscheid tussen drempelloze toelaatbaarheid en plaatsbaarheid. Bij de plaatsbaarheid worden afwegingen gemaakt over de houding en het

gedrag van de kandidaat-student, over schoolbaarheid en leerbaarheid, over het op orde zijn van de leefgebieden en over de benodigde extra ondersteuning die een student vraagt gedurende de opleiding. Hiermee beogen scholen een inschatting te maken of entree een passende plek is voor de kandidaat-student.

Deze handreiking 'omgaan met drempelloze instroom in entree' is geschreven om mbo-scholen te ondersteunen in het eenduidiger omgaan met de plaatsbaarheid binnen de entreeopleiding. Het heeft als doel dat entreeopleidingen studenten aan kunnen nemen die een realistische kans hebben op het behalen van een entreediploma en dat ROC's die de entreeopleidingen uitvoeren niet tegen elkaar uitgespeeld kunnen worden. In deze handreiking staan een aantal criteria beschreven op basis waarvan de school een kandidaat-student in zijn of haar belang niet plaatst in een entreeopleiding. Om de criteria toe te kunnen passen is een kwalitatief goede intake van studenten voor de entreeopleiding van belang. De entreeopleidingen nemen hierin hun verantwoordelijkheid.

Naast de criteria wordt in deze handreiking een procedure beschreven indien een kandidaat-student niet geplaatst wordt. Er wordt een vangnet geboden bij niet plaatsing in entree, zowel binnen het onderwijs (denk aan praktijkleerroute op maat) als daarbuiten (met partners). Hoe dan ook, een sluitende aanpak!

Ontwikkeltraject handreiking 'omgaan met drempelloze instroom in entree'

Deze concepthandreiking is het resultaat van een aantal werksessies met vertegenwoordigers van de entreeopleidingen van de mbo-scholen. Tijdens deze bijeenkomsten is nagedacht over welke criteria voor plaatsbaarheid passend zijn. Het is daarmee een eerste aanzet om te komen tot een handreiking voor scholen die entreeonderwijs bieden aan jongeren en (jong)volwassenen in een kwetsbare positie.

2 Criteria

2.1 Student heeft een vast woon- of verblijfsadres

Om onderwijs te kunnen volgen is het belangrijk dat een student een thuisbasis heeft. De kandidaat-student moet minimaal aan kunnen tonen een vast woon- of verblijfsadres te hebben bij aanvang van de opleiding.

Als een kandidaat-student geen vast woon- of verblijfsadres heeft, spelen er vaak problemen op meerdere leefgebieden. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan schulden, verslaving, verkeerde vrienden en problemen met justitie. Dit kan het onderwijs uiteraard niet oplossen. Het onderwijs is voor deze jongeren/ jong volwassenen veelal *nog* niet de geschikte weg.

Voor deze doelgroep zal er gekeken moeten worden naar alternatieven. Hierbij is de inzet van de gemeente van groot belang.

2.2 Student kan onderwijs in een groep volgen

De kandidaat-student kan zowel mentaal als fysiek onderwijs in een groep volgen.

Tijdens de intake bij entree moet duidelijk worden of de kandidaat-student les kan volgen met andere studenten in een klaslokaal gedurende een schooldag of dat de kandidaat-student in staat is dit binnen een redelijke termijn op te bouwen. Hierbij moet de student in staat zijn samen te werken met andere studenten.

Het is van belang dat wordt uitgezocht wat de kandidaat-student op het gebied van begeleiding nodig heeft om de opleiding succesvol af te kunnen ronden en of het mbo dat kan bieden binnen de kaders van passend onderwijs. Professionals binnen de entreeopleidingen doen hun best om voor elke student een goede plek te realiseren, maar het mbo is een onderwijsinstelling en kent daardoor grenzen. Zo kan bijvoorbeeld niet verwacht worden dat er één op één begeleiding wordt geboden gedurende een schooldag of dat er zorgtaken vervuld worden tijdens het geven van onderwijs.

2.3 De student brengt de veiligheid van de omgeving niet in het gedrang

De kandidaat-student houdt de veiligheid van de omgeving, zowel op school als in de beroepspraktijkvorming in stand.

Tijdens de intake bij entree moet duidelijk worden of de student om kan gaan met instructies en gezag en / of de student afspraken nakomt. Hierbij kan gevraagd worden naar eerdere schoolervaringen en hoe de student heeft gereageerd of zou reageren in bepaalde situaties.

Ook is het belangrijk om voorliggend onderwijs te bevragen op dit onderwerp.

Als een kandidaat-student niet om kan gaan met gezag en afspraken niet nakomt, kan dit de veiligheid van de omgeving in gevaar brengen. Binnen het beroepsonderwijs wordt gewerkt met gereedschap. Hierbij moeten er afspraken te maken zijn over veilig materiaalgebruik.

Bij een veilige omgeving gaat het ook over omgang met elkaar; ook tussen studenten onderling. Ook hierover moeten afspraken met de student te maken zijn. Een student dient andere studenten psychisch of lichamelijk niet in gevaar te brengen. Hierbij gaat het zowel om internaliserende als externaliserende gedragsproblemen. Studenten moeten in staat zijn eigen gedrag te controleren, zoals agressie en woede uitbarstingen. Maar ook andere studenten niet

negatief willen beïnvloeden of aanzetten tot gedrag dat ze niet willen of niet in hun belang is. Hierbij valt te denken aan andere studenten aanzetten tot strafbaar gedrag of loverboys die op zoek zijn naar studenten in een kwetsbare positie die makkelijk te beïnvloeden zijn. Deze studenten brengen anderen in gevaar en horen daarmee niet thuis op een mbo school. Daarnaast is het voor de veiligheid van belang dat de student vrij is van verslavingen aan middelen die het gedrag van de student onvoorspelbaar kunnen maken.

2.4 Student heeft tenminste taalniveau A2

De kandidaat-student heeft bij aanvang van de entreeopleiding minimaal taalniveau A2 op de onderdelen Nederlands lezen, luisteren, gesprekken voeren, spreken en schrijven. Om lessen te kunnen volgen binnen de entreeopleiding is NT2-taalniveau A2 een minimale vereiste. De kandidaat-student heeft hiervan een bewijs dat maximaal een half jaar oud is. De entreeopleiding is geen taalopleiding, maar een beroepsopleiding waarbij lessen in het Nederlands gegeven worden. Als een kandidaat-student nog geen NT2-taalniveau A2 heeft, kan de uitleg niet begrepen worden zowel in de les en in de beroepspraktijkvorming. De kandidaat-student is dan ook niet in staat om benodigd lesmateriaal te lezen en te begrijpen.

2.5 De student is in staat zich te ontwikkelen (richting een entree kwalificatie) en kan informatie opnemen en verwerken

Het is van belang om na te gaan of iemand in aanleg in staat is om een entreediploma te behalen. Hiervoor kunnen rapporten en onderzoeksverslagen geraadpleegd worden. Er kan gebruik worden gemaakt van een capaciteitentest, bijvoorbeeld de AMN-talentscan. Ook een gesprek met de school van herkomst kan passende informatie geven. Een nulmeting voor taal en rekenen kan ingezet worden. Het is van belang een goed beeld te krijgen van de schoolloopbaan.

Om de uitleg te kunnen volgen in de lessen en de opdrachten te kunnen maken in een klassikale setting is een IQ van minimaal 75 gewenst. Een IQ onder de 75 wordt gekoppeld aan 'moeilijk leren'. Entree is een reguliere opleiding en geen speciaal onderwijs. Bij een IQ onder de 75 moet goed onderzocht worden of een entreeopleiding haalbaar is. Hierbij is het van belang om verschillende factoren in kaart te brengen om een realistische inschatting te maken. Contact met voorliggend onderwijs is hierbij erg belangrijk.

3 Vervolgstappen bij niet plaatsbare student

3.1 Procedure bij niet plaatsen

Als blijkt dat een kandidaat-student niet plaatsbaar is op basis van één of meerdere criteria onderneemt de entreeopleiding vervolgstappen. De kandidaat-student ontvangt bij het niet plaatsen in een entreeopleiding een schriftelijk motivatie van de mbo-school. Hierin wordt toegelicht op basis waarvan de kandidaat-student niet plaatsbaar is en welke vervolgstappen er worden ondernomen om een passende plek te vinden voor de kandidaat-student binnen of buiten de school. In de volgende paragraaf wordt toegelicht welke vervolgstappen er genomen kunnen worden om een passende plek te vinden.

3.2 Vangnet inschakelen

Het is belangrijk dat er een vangnet is voor de kandidaat-student en deze niet uit het zicht raakt. Afhankelijk van het criterium voor afwijzing worden passende aanbevelingen voor vervolgstappen gedaan.

Geen vaste woon- of verblijfsadres?

Als een student wordt afgewezen omdat hij/zij geen vast woon- of verblijfsadres heeft, zal de inzet van de gemeente van groot belang zijn. Er zal gekeken moeten worden naar alternatieven voor deze doelgroep die op dat moment haalbaar zijn. De mbo-school en de gemeente (RMC-consulent) kunnen in overleg hulpverlening inschakelen. De hulpverlening is aan zet om de kandidaat-student te helpen met het vinden van een vast woon- of verblijfsadres, zodat onderwijs daarna eventueel mogelijk wordt.

Niet in staat om onderwijs in een groep te volgen?

Als een kandidaat-student wordt afgewezen omdat hij/ zij geen klassikale lessen kan volgen, zal er tevens contact worden gezocht met hulpverlening. Het ligt er dan natuurlijk aan wat de reden is waarom de student de lessen niet klassikaal kan volgen om te bepalen welke hulpverlening wenselijk is. Er kan ook gekeken worden of er alternatieven zijn voor de student die beter passen. Zo kan gedacht worden aan de praktijkleerroute op maat of een andere onderwijsinstelling die ingericht is voor specifieke doelgroepen.

Veiligheid in gedrang?

Als de veiligheid in het gedrang komt en de student daarom niet geplaatst kan worden, zal er gekeken moeten worden naar alternatieven. Hierbij kan er contact gezocht worden met hulpverlening. In overleg wordt bekeken wat een goed alternatief kan zijn. Ook hierbij is de hulpverlening aan zet om de kandidaat-student te helpen om het volgen van onderwijs eventueel weer mogelijk te maken.

Taalniveau niet A2?

Als het taalniveau van de student nog niet op A2 niveau is, zal de gemeente moeten zorgen voor taallessen voor de kandidaat-student. Het mbo zal dan ook verwijzen naar de gemeente of daar zelf contact mee opnemen, zodat de kandidaat-student eerst kan gaan werken aan zijn/

haar taalniveau via cursussen en instellingen die daar hun expertise in hebben. Als de kandidaat-student de onderdelen lezen, luisteren, spreken en schrijven op A2 niveau heeft afgerond, kan hij/ zij zich opnieuw aanmelden bij de entreeopleiding om voorbereid te worden op doorstroom naar de arbeidsmarkt of naar een mbo niveau 2 opleiding.

Student kan zich niet ontwikkelen richting entree kwalificatie?

Wanneer de verwachting is dat de student zich niet zal kunnen ontwikkelen richting een entree kwalificatie, zal er gekeken worden naar de situatie van de kandidaat-student en wat een passende route is. Hierbij kan gedacht worden aan een praktijkleerroute op maat waardoor een student delen van het kwalificatiedossier kan leren beheersen in de praktijk. Als de student nog ingeschreven staat bij het Praktijkonderwijs zal hiermee contact gezocht worden.

Praktijkonderwijs kan de student naar werk begeleiden.

